

Milí bratři, milé sestry,

dnes ráno před bohoslužbami jsem si všiml, že nemáte pořádně umytá auta. Je mi to trapné říkat, ale měli byste nad tím přemýšlet. Příště si v sobotu zkontrolujte, jak vypadá vaše auto zvenku. Nejen že máme chodit pěkně oblečení na bohoslužby, ale také to, v čem na bohoslužby přijíždíme, by mělo být pěkné, upravené, čisté. To jen že jsem měl potřebu vám to říct.

///

Samozřejmě že jsem nic takového neviděl... To je vám, doufám, jasné. Ale jak byste na to mohli reagovat? No, třeba byste si v duchu mohli říkat: *Kdo si myslí, že je? Hraje si na naše rodiče – aby nám mluvil do věcí, po kterých mu opravdu nic není? Co si to vlastně dovoluje? Nemá právo s námi takhle mluvit – ani z pozice faráře.*

Samozřejmě že nemám. Nemám žádnou pravomoc nařizovat vám takové věci. I kdyby to byla stokrát pravda, nemám oprávnění mluvit vám takovým způsobem do života.

A přesně o to jde v našem dnešním evangelijním oddílu. O pravomoc. O autoritu. Lidem se někdy zdá, že moc je totéž jako pravomoc. Ale to není pravda. Někdo možná má moc, ale nemá pravomoc. A moc bez pravomoci je velmi nebezpečná věc! Tak například: ruský prezident Putin je natolik mocný hráč ve vodách světové politiky, že si mohl dovolit zabrat poloostrov Krym. Měl k tomu potřebné síly, měl k tomu dostatek moci. Ale celý svět (snad kromě Rusů) se shoduje, že na to neměl právo, nebylo to v jeho pravomoci – zabrat ukrajinské území.

Na druhé straně americký prezident Obama vydal rozkaz k bombardování Sýrie a Iráku. Silný je na to dost. Ale jsou mnozí (i když jistě ne všichni), kteří se ptají: *Kdo mu dal právo na to, aby na druhé straně polokoule operovaly americké stíhačky a likvidovaly pozemské cíle „teroristů“?*

A nemusíme zrovna mluvit o těch nejmocnějších lidech planety. Otázku autority, pravomoci, řešíme dnes a denně. Maminka řekne svému dítěti: *Vynes odpadkový koš.* A dítě se zeptá: *A proč? Proč já?* Maminka má dvě možnosti: buď začne vysvětlovat, že koš je plný a sám se nevynes a že je řada právě na něm. Anebo prostě řekne: *Protože jsem to řekla, a basta.* Maminky se prostě musí poslouchat. A tím to hasne. Matky přece mají autoritu, mají pravomoc rozkazovat.

Anebo paní učitelka ve škole, když je její třída neklidná, prostě zakřičí: *Ticho!* A nemusí zdůvodňovat, proč chce, aby bylo ticho, proč je v zájmu žáků, aby zmlkli.

My dospělí zase plníme přání a rozkazy svých nadřízených. A často bez toho, abychom se vůbec ptali: *A proč bych to měl dělat?* Anebo přímo řekli: *Já to dělat nebudu.* Je to přece šéf, ať už je jakýkoli. Tak by se měl poslouchat.

Pán Ježíš vjel do Jeruzaléma. Ani se ve městě moc neohrál, už ho bylo všude plno. Vrazil do jeruzalémského chrámu, vyhnal směnárníky i všelijaké (jistě i) počestné kupce. A křičel přitom na ně: *Je psáno: 'Můj dům bude zván domem modlitby', ale vy z něho děláte doupe lupičů.* Tak vyčistil chrám od všeho, co do něj nepatřilo. Vzápětí se k němu přihrnuli mnozí chromí a slepí lidé. A on jim navracel ztracené zdraví. Navečer se odebral do nedaleké Betánie a tam přenocoval. Ale ráno už byl zpět a u chrámu vyučoval Boží lid Božím věcem.

A teď už toho měly akorát tak dost všechny židovské autority – velekněz, jeho zástupci a mnozí starší lidu. Přišli tedy za Ježíšem, přerušili jeho vyučování a ptali se ho: *Jakou mocí to činíš? A kdo ti tu moc dal?*

Jinými slovy: *Co si to vlastně dovoluješ? Přijdeš si někde ze severu k nám, do svatého města, a tady překopáváš náš život. Kdo ti k tomu dal právo? Kdo tě tím pověřil? Kdo ti dal oprávnění k tomu, abys tady takto jednal?*

Jakou mocí to činíš? A kdo ti tu moc dal? Řecké slovo *exousia* se často v našich biblích překládá jako *moc*. Ale není to ledajaká moc. Je to *pravo-moc*. Tedy: moc + právo. Moc a právo v jednom. Jinak řečeno: Moc a oprávnění tuto moc používat.

V demokratických státech potřebují ti, kteří vládou, mít pověření ze spodu, od lidí. Avšak v mnohých autoritativních režimech po celém světě je dodnes třeba mít pověření shůry. Třeba tak, že jsem synem svého mocného otce a proto budu vládnout po něm já - a nikdo jiný. Tak tomu bylo ve starověku. Žádné: *Vox populi, vox Dei*. Tedy žádné: Hlas lidu, hlas Boží.

Naopak: *Pokud, Ježíši, máš své oprávnění jen od lidí, kteří jdou za tebou a vidí v tobě proroka, pak nemáš žádnou autoritu tyto věci činit. Musel bys mít, Ježíši, pověření z těch nejvyšších míst. Přímou od Boha!*

Takže ještě jednou: *Jakou mocí, Ježíši, to všechno činíš? A kdo ti tuto moc dal?*

Ježíš neodpovídá přímo. Na otázku odpovídá otázkou. Říká: *Já vám také položím otázku; když ji zodpovíte, i já vám povím, jakou mocí to činím. Odkud měl Jan pověření křtít? Z nebe, či od lidí?*

Tak to je opravdový chyták! Na to se špatně odpovídá – zvláště když kolem stojí lidé, kteří mají Jana Křtitele za proroka. *Velekněz se staršími z lidu se mezi sebou dohadovali: "Řekneme-li, 'z nebe', namítne nám Ježíš: 'Proč jste mu tedy neuvěřili?' ²⁶ Řekneme-li však 'z lidí', máme obavy ze zástupu; vždyť všichni mají Jana za proroka." ²⁷ Odpověděli tedy Ježíšovi: "Nevíme."*

Když uznají, že Jana Křtitele poslal Pán Bůh křtít a vyzývat lid k pokání - pak visí ve vzduchu jednoduchá otázka: *Proč jste mu tedy i vy neuvěřili?*

A když řeknou to, co si opravdu myslí, tedy že Jana Bůh neposlal, pak mají jako správní politici strach z lidí. Pravda ve své nahotě se přece neříká. Tak raději odpoví vyhýbavě: *Nevíme, odkud měl Jan pověření.*

A Ježíš jim na to odpověděl: Tak ani já vám nepovím, jakou mocí to činím. Proč by jim to měl říkat? Kdyby jim to řekl, stejně by mu nevěřili. Kdyby jim řekl, že jej poslal Hospodin a že mu dal pravomoc nejen vyučovat Božím věcem, nejen uzdravovat nemocné – ale třeba také odpouštět hříchy – stejně by ho nebrali vážně. A navíc: Oni přece vědí, co si Ježíš o sobě myslí. Jan Křtitel byl ten, který ohlašoval příchod Spasitele. A Ježíš je tím Bohem poslaným Spasitelem. Oni přece vědí, že si to Ježíš o sobě myslí. Tak proč by jim to měl ještě povídat?

Zde to Ježíš neřekne přímo. Ale třeba v jedné modlitbě to o sobě říká: *Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, stejně, jako jsi učinil, když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný.* (J 17,1n) Ježíš o sobě ví, že mu Hospodin dal moc nad všemi lidmi, že ho Bůh pověřil, aby předal lidem život věčný. Což také Ježíš učinil, když sebe sama zmařil na kříži.

A po svém umučení na kříži a vzkříšení, když se Ježíš setkává se svými učedníky, říká jim ta známá slova: *Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi.* (Mt 28,18) To Hospodin pověřil ukřižovaného a vzkříšeného Krista vládou nad celou zemí. Tuto moc si Ježíš nepřivlastnil neprávem. Jeho oprávnění vládnout přichází z těch nejvyšších míst.

No, dobře, bratře faráři. Ale co z tohoto obtížného textu a výkladu dnes plyne? Co si z toho vlastně máme vzít?

Tak zaprvé: Vždycky tu budou lidé, kteří budou věřit, že Ježíš je Boží Syn. Vždycky tu budou lidé, kteří budou věřit, že právě Ježíš měl pověření od Nejvyššího zachránit celý svět od smrti a hříchu. A také že má pověření nám lidem mluvit do života – kvůli našemu prospěchu. A těmi lidmi jsme právě my! My věříme, že Boží Syn na sebe vzal podobu člověka a ponížil se kvůli nám, jak nejvíce mohl. Podstoupil z lásky k nám smrt na kříži. Abychom my mohli žít. Žít s Bohem. A my si tímto poníženým a vyvýšeným vládcem, Ježíšem Kristem, necháváme mluvit do života. Chceme žít tak, jak on chce. Protože to je pro nás nejlepší.

Za druhé: Vždycky tu budou lidé, kteří tomu všemu věřit nebudou. A logicky nebudou tedy mít ani vnitřní potřebu poslouchat Pána Boha.

Za třetí: Po vzoru Pána Ježíše nemusíme druhé přemlouvat k víře v Krista. To není nutné. Ježíš je také nepřemlouval. Šel cestou kříže, cestou vlastního zmaru, aby zachránil celý svět. Svým životem – a svou smrtí – ukázal, že právě on je Bohem poslaný Spasitel. A ne svými řečmi. Svým životem a svou smrtí. Když my půjdeme v jeho stopách, když se v našich životech alespoň trochu bude odrážet život Pána Ježíše, nebude pak třeba druhé lidi slovy přesvědčovat o prospěšnosti víry. Když se v našich společenstvích bude pěstovat vzájemné odpuštění, vzájemná náklonnost a pomoc, a když s lidmi okolo budeme zacházet lépe než oni s námi – pak nebude potřeba druhé slovy přesvědčovat o tom, že právě Pánu Ježíši patří veškerá moc na nebi i na zemi.

Modlitba po kázání:

Pane Ježíši Kriste, děkujeme ti za to, co všechno jsi pro nás učinil. Jen díky tobě žijeme v Boží blízkosti, náš život má smysl a my smíme směřovat do věčného života. Pane, dej nám větší ochotu žít tak, jak ty chceš. Dej nám větší trpělivost a lásku k těm, kteří žijí okolo nás. Amen.